

KM : Knowledge Management

องค์ความรู้ด้านการวิจัย

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเนชั่น

21 กรกฎาคม 2565

คำนำ

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเนชั่น ได้ทำการจัดการความรู้ (Knowledge Management - KM) ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1.องค์ความรู้ด้านการวิจัยในด้านเทคนิคกระบวนการในการทำวิจัยและการตีพิมพ์เผยแพร่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของอาจารย์ในการทำวิจัยและการตีพิมพ์เผยแพร่ 2.องค์ความรู้ด้านการเรียนการสอนและการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนและการสอบสำหรับนิสิตเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม

ผศ.ทพ.ยุทธนา คุวุฒยมายกร
รักษาการคณบดี คณะทันตแพทยศาสตร์

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)

การจัดการความรู้ คือ การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในส่วนราชการซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด โดยที่ความรู้มี 2 ประเภท คือ

1. ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้ง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ บางครั้ง จึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม

2. ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่าง ๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม

การจัดการความรู้เป็นการดำเนินการอย่างน้อย 6 ประการต่อความรู้ ได้แก่

1. การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กร
2. การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ
3. การปรับปรุง ดัดแปลง หรือสร้างความรู้บางส่วน ให้เหมาะต่อการใช้งานของตน
4. การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน
5. การนำประสบการณ์จากการทำงาน และการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสกัด “ขุมความรู้” ออกมาบันทึกไว้
6. การจัดบันทึก “ขุมความรู้” และ “แก่นความรู้” สำหรับไว้ใช้งาน และปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วน ลุ่มลึกและเชื่อมโยงมากขึ้น เหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น

เรื่องที่ 1: องค์ความรู้ด้านการวิจัย

1. การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กร

: เรื่อง องค์ความรู้ด้านการวิจัยในด้านเทคนิคกระบวนการในการทำวิจัยและการตีพิมพ์เผยแพร่

2. การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ

: จัดได้จัดเวลาที่เสวนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเนชั่นในเรื่อง “เทคนิคกระบวนการในการทำวิจัยและการตีพิมพ์เผยแพร่” ในวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ.2565 เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเทคนิควิธีการของอาจารย์แต่ละท่าน ปัญหาของการทำวิจัย และสังเคราะห์องค์ความรู้จากการเสวนาออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ดังนี้

เทคนิคกระบวนการในการทำวิจัยและการตีพิมพ์เผยแพร่

- กำหนดเนื้อหางานวิจัยจากสิ่งที่สนใจทำการศึกษา การเลือกทำงานวิจัยต้องเลือกในสิ่งที่ใกล้ตัวและเป็นเรื่องที่เรามีความสนใจที่จะศึกษา เพราะจะทำให้สามารถทำการกำหนดเนื้อหา ขอบเขตหรือขอบข่ายของงานวิจัยนั้นๆ ให้มีความชัดเจน และง่ายยิ่งขึ้น
- การทำงานวิจัยต้องมีการทำงานเป็นทีม การวิจัยที่ดีควรมีทีมงานหรือมีลูกมือในการทำงาน และมีการแบ่งสัดส่วนของการทำงานและสัดส่วนการนำผลงานไปใช้
- ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีจากงานวิจัยเกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดศึกษาจากงานวิจัยที่มีผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าก่อนหน้า โดยการอ่านและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากงานวิจัยเล่มนั้นๆ ว่าสามารถนำมาพัฒนาต่อยอดงานวิจัยของผู้วิจัยได้หรือไม่อย่างไร
- การเรียบเรียงข้อมูลรายงานข้อเท็จจริงที่ค้นพบในการทำงานวิจัยเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ผู้วิจัยจะต้องทำการเรียบเรียงเนื้อหาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน กระชับ และรัดกุม จากนั้นทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา รูปแบบของงานวิจัยอีกครั้งหนึ่งก่อนทำการส่งตีพิมพ์ต่อไป
- ต้องมีวิธีการวางแผนและออกแบบการวิจัยที่ดี โดยการจัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย จะพิจารณาจากรูปแบบของงานวิจัย และความต้องการประเภทของข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยเป็นสำคัญ โดยผู้วิจัยจะทำการกำหนดและเลือกเครื่องมือให้เหมาะสมกับงานวิจัยให้ได้มากที่สุดซึ่งก่อนนำไปใช้จริง ผู้วิจัยควรทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ว่ามีประสิทธิภาพและมีความเที่ยงตรงสำหรับใช้ในงานวิจัย โดยทดลองกับกลุ่มย่อยๆ (Pilot study) เพื่อหาข้อบกพร่อง และปัญหา และเป็นการประเมินงานวิจัยเบื้องต้นว่าจะมีคุณค่า คຸ້ມกับเวลา ค่าใช้จ่าย ในการใช้เครื่องมือเหล่านั้นในการทดสอบงานวิจัยหรือไม่
- การจะตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารใด ต้องเลือกดูบทความของวารสารนั้นๆ ว่ามีขอบข่ายตรงกับงานของเราหรือไม่เรา ต้องอ่านวารสารของเขา และค่า Citation และ Impact Factors ของวารสาร
- เราต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามในกฎของวารสารอย่างเคร่งครัด เพื่อความเชื่อถือและไว้วางใจในการพิจารณา รับผิดชอบต่อตีพิมพ์ลงในวารสาร
- จัดตั้งทีมในการทำวิจัยของคุณ และแนวทางการเริ่มทำวิจัยของอาจารย์ใหม่ที่จะเริ่มต้นทำวิจัย โดยแต่งตั้ง ผศ.ทพ.ยุทธนา คุ้มฉายกร เป็นหัวหน้าทีมในการทำวิจัยของคุณคณะทันตแพทยศาสตร์

3. การปรับปรุง ดัดแปลง หรือสร้างความรู้บางส่วน ให้เหมาะต่อการใช้งานของตน

: เตรียมเอกสารข้อเสนอแนะจากการเสวนา เพื่อให้อาจารย์ทุกท่านศึกษาเพื่อนำไปปรับใช้ในการทำวิจัย

4. การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน
: หากเริ่มในด้านในทำวิจัยแล้วพบปัญหาในการทำวิจัยให้ปรึกษาหัวหน้าทีมในการทำวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเนชั่น
5. การนำประสบการณ์จากการทำงาน และการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสกัด “ขุมความรู้” ออกมาบันทึกไว้
: จัดได้จัดเวทีเสวนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเนชั่น ในเรื่อง “เทคนิคกระบวนการในการทำวิจัยและการตีพิมพ์เผยแพร่รอบใหม่สำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่” เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนปัญหาการทำวิจัยของอาจารย์แต่ละท่าน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาและสังเคราะห์องค์ความรู้จากการเสวนาออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร โดยจัดเวทีเสวนาเป็นประจำทุกปี
6. การจดบันทึก “ขุมความรู้” และ “แก่นความรู้” สำหรับไว้ใช้งาน และปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วน ลุ่มลึกและเชื่อมโยงมากขึ้น เหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น
: การจดบันทึกและปรับปรุงข้อมูลเนื้อหา เทคนิคกระบวนการในการทำวิจัยและการตีพิมพ์เผยแพร่ให้เหมาะสมและทันสมัยเพื่อให้อาจารย์ทุกท่านศึกษาเพื่อนำไปปรับใช้ในการทำวิจัย